

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Filozofia i estetyka [S2Arch2>FiE]

Przedmiot

Kierunek studiów
Architektura

Rok/Semestr
2/3

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
drugiego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
0

Laboratorium
0

Inne
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

1,00

Koordynatorzy

prof. dr hab. inż. arch. Piotr Marciniak
piotr.marciniak@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

W zakresie wiedzy: podstawowa wiedza z zakresu historii powszechnej - podstawowa wiedza niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i pozatechnicznych uwarunkowań procesów historycznych W zakresie umiejętności: pozyskiwanie informacji z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, integrowanie informacji, dokonywanie ich interpretacji, a także wyciąganie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii. W zakresie kompetencji społecznych: rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie oraz organizacji procesu uczenia się innych osób. Konieczna jest świadomość i rozumie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko kulturowe.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest wskazanie znaczenie odniesień w zakresie filozofii i estetyki do rozumienia współczesnych zagadnień z zakresu architektury i urbanistyki. Zapoznanie z podstawowymi teoriami i zagadnieniami filozoficznymi i estetycznymi od starożytności do czasów współczesnych. Kojarzenie faktów z historii sztuk plastycznych oraz architektury z panującymi w danej epoce poglądami, ich osadzenie w szerszym kulturowym kontekście. Zwrócenie uwagi na złożoność zjawisk artystycznych oraz kulturowych i równoległe występowanie wielu, często sprzecznych, poglądów. Wprowadzenie w problemy metodologiczne i fachową terminologię. Opanowanie umiejętności podstawowego opisywania zagadnień filozoficznych oraz rozpoznawanie ich znaczeń ideowych

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Zna i rozumie problematyka filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem estetyki - w zakresie, w jakim wpływa na jakość twórczości architektonicznej, urbanistycznej i planistycznej, niezbędną do formułowania i rozwiązywania złożonych zadań z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego, a także wartościowania istniejących i projektowanych rozwiązań;

Umiejętności:

Potrafi rozpoznać różnych rodzajów wytworów kultury właściwe dla filozofii i architektury oraz przeprowadzenie ich krytycznej analizy z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym;

Potrafi posługiwać się właściwie takimi pojęciami jak wartość estetyczna, piękno i przeżycie estetyczne oraz dostrzec szerszy, filozoficzny kontekst zagadnień związanych z projektowaniem architektonicznym i urbanistycznym;

Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz z innych źródeł, także w języku obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej, w celu wykorzystania ich w procesie projektowym lub - w podstawowym zakresie - w działalności naukowej;

Kompetencje społeczne:

Jest gotów do formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących zagadnień filozoficznych w architekturze i urbanistyce, ich skomplikowanych uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta;

Jest gotów do rzetelnej samooceny, formułowania konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych, jak i przyjmowania krytyki prezentowanych przez siebie rozwiązań, ustosunkowywania się do krytyki w sposób jasny i rzeczowy, także przy użyciu argumentów odwołujących się do dostępnego dorobku w dyscyplinie naukowej, oraz twórczego i konstruktywnego wykorzystania krytyki.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Cykl wykładów z przedmiotu Filozofia i estetyka kończy się zaliczeniem w formie pisemnej lub przedstawieniem pracy semestralnej w formie eseju.

Przewidziane są dwa zaliczenia, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym.

Studenci otrzymują listę obowiązkujących zagadnień zaliczeniowych, zgodną z zagadnieniami przedstawionymi w sylabusie i eMoodle. Studenci mogą wybrać własne tematy esejów zaliczeniowych w konsultacji z prowadzącym

Ocena podsumowująca: ocena uzyskana w trakcie egzaminu pisemnego lub eseju.

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Progi procentowe:

Ocena 2,0 (niedostateczny) - 0-50%

Ocena 3,0 (dostateczny) - 50-60%

Ocena 3,5 (dostateczny plus) - 60-70%

Ocena 4,0 (dobry) - 70-80%

Ocena 4,5 (dobry plus) - 80-90%

Ocena 5,0 (bardzo dobry) - 90-100%

Treści programowe

Przemiany głównych idei filozoficznych i estetycznych od starożytności do współczesności. Omówienie aktualnych zagadnień architektury z uwzględnieniem refleksji filozoficznej: filozofia pozytywistyczna, analityczna, pragmatyczna, egzystencjalizm, strukturalizm, filozofia życia, personalizm, fenomenologia, filozofia umysłu i ekofilozofia. Analiza głównych kierunków i teorii estetycznych, które kształtowały myśl artystyczną w XX wieku. Omówienie nurtów estetycznych w kontekście interpretacji sztuki, piękna i doświadczenia estetycznego.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do filozofii jako światopoglądowej dziedziny kultury. Funkcje filozofii. Powstanie i periodyzacja filozofii europejskiej. Zakres problematyki, tradycyjne dziedziny filozoficzne i estetyczne.
2. Neopozytywizm, orientacje fenomenologiczna, ujmowanie świadomości wg. Husserla, konkretyzacja i odkrywanie jakości estetycznych wg. Ingardena.
3. Egzystencjalizm F.Nietzsche, S.Kierkegaard, M.Heidegger oraz personalizm chrześcijański i filozofia analityczna.
4. Hermeneutyka oraz filozofia języka: logiczno-analityczna Moore'a, atomizm logiczny Russella, fenomenologia lingwistyczna Austina) oraz gra językowa Wittgensteina.
5. Neokantyzm, pragmatyzm, neoidealizm, filozofia ducha, personalizm, marksizm i szkoła frankfurcka. Psychoanaliza, postmodernizm, strukturalizm i poststrukturalizm.
6. Filozofia analityczna, logiczna i matematyczna. Współczesna filozofia feministyczna wobec problemu równouprawnienia kobiet.
7. Podsumowanie zajęć.

Metody dydaktyczne

1. Wykład problemowy z prezentacją multimedialną.
2. eLearning Moodle (system wspomaganie procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Literatura

Podstawowa:

- Gadacz T., Dybel P., Sady W., Środa M., Krótka historia filozofii współczesnej, Warszawa 2023
 Gołaszewska M., Zarys estetyki; Warszawa 1984
 Miś, A., Filozofia współczesna. Główne nurty, Wyd. Scholar, Warszawa 2006
 Russell, B., Dzieje filozofii Zachodu, Aletheia, Warszawa 2000

Uzupełniająca:

- Heidegger M., Bycie i czas, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008
 Husserl E., Idee fenomenologii i fenomenologicznej filozofii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008
 Rorty R., Filozofia a zwierciadło natury, Wydawnictwo Spacja, Warszawa 1994
 Wittgenstein L., Tractatus logico-philosophicus, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	25	1,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	15	0,50
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	10	0,50